

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 6.11.2006
COM(2006) 661 konč.

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ

Sporočilo o izvajanju večletnega Programa Skupnosti za spodbujanje varnejše uporabe interneta in novih spletnih tehnologij (Varnejši Internet plus)

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ

Sporočilo o izvajanju večletnega Programa Skupnosti za spodbujanje varnejše uporabe interneta in novih spletnih tehnologij (Varnejši Internet plus)

(Besedilo velja za EGP)

1. UVOD

To sporočilo je bilo osnovano kot odgovor na zahtevo iz člena 5(3) Sklepa Evropskega parlamenta in Sveta št. 854/2005/ES z dne 11. maja 2005 o uvedbi večletnega Programa Skupnosti za spodbujanje varnejše uporabe interneta in novih spletnih tehnologij („Varnejši internet plus“), v katerem je navedeno, da „Komisija o izvajanju dejavnosti iz člena 1(2) poroča Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij najpozneje do sredine leta 2006. V tej zvezi Komisija poroča o skladnosti zneska za obdobje 2007–2008 s finančnim načrtom.“

V sklepu je opredeljen tudi finančni okvir programa (člen 6):

- Finančni okvir za obdobje od 1. januarja 2005 do 31. decembra 2008 znaša 45 milijonov EUR.

- Od tega je 20,05 milijona EUR namenjenih obdobju do 31. decembra 2006 (člen 6(1)).

- Za obdobje po 31. decembru 2006 velja predlagani znesek za potrjenega, če je za to fazo skladen s finančnim načrtom, veljavnim za obdobje, ki se začne leta 2007 (člen 6(2)).

2. CILJI PROGRAMA VARNEJŠI INTERNET PLUS

Cilj programa Varnejši internet plus je spodbujevanje varnejše uporabe interneta in novih spletnih tehnologij, zlasti za otroke, in boj proti nezakonitim vsebinam in neželenim vsebinam s strani končnega uporabnika.

Program se osredotoča na končnega uporabnika, zlasti na otroke, tako doma kot v šoli.

Program je razdeljen na štiri glavna področja delovanja:

(a) boj proti nezakonitim vsebinam;

(b) upiranje neželenim in škodljivim vsebinam;

(c) spodbujanje varnejšega okolja;

(d) osveščanje.

Varnejši internet plus je naslednik Akcijskega načrta za varnejši internet s skupnim proračunom 38,3 milijona EUR, ki se je izvajal v obdobju 1999–2004.

Novi program zajema nove spletne tehnologije, tj. mobilno in širokopasovno vsebino, spletne igre, medsebojno izmenjavo datotek („peer-to-peer“), ter vse oblike komunikacij v stvarnem času, kot so klepetalnice in neposredna sporočila, katerih cilj je zlasti boljša zaščita otrok in mladoletnikov. Zajema tudi širša področja nezakonitih in škodljivih vsebin ter sporno ravnanje, vključno z rasizmom in nasiljem.

3. IZVAJANJE PROGRAMA

Varnejši internet plus izvaja Evropska komisija. Države članice so zastopane v Upravljalnem odboru za varnejši internet plus. Finančna podpora se dodeljuje v obliki dotacij in javnih naročil.

3.1. Razpis za zbiranje predlogov za leto 2005

V skladu s členom 3 Sklepa o programu je Komisija za leto 2005 osnovala delovni program[1], ki služi kot podlaga za izvajanje programa. Razpis za zbiranje predlogov za varnejši internet plus za leto 2005 je bil objavljen 10. septembra 2005[2].

Po končanem ocenjevanju je bilo 37 od 59 predlogov izbranih za pogajanje, za katere je bila namenjena okvirna podpora ES v skupni višini približno 11,79 milijona EUR (od tega je bilo 9,21 milijona EUR iz proračuna za leto 2005 in 2,58 milijona EUR iz proračuna za leto 2006), in sicer za:

- odprte telefonske številke[3]: omrežnega koordinatorja in 16 odprtih telefonskih številk v 15 državah;
- za vozlišča za osveščanje[4] in telefonske številke za pomoč[5]: enega omrežnega koordinatorja in 16 vozlišč za osveščanje;
- uporabniško pooblastilo: eno tematsko omrežje;
- samoregulacijo: eno tematsko omrežje;
- medije: eno tematsko omrežje.

---

1 Sklep Sveta C(2005) 3231, 9.9.2005, www.europa.eu.int/saferinternet.

2 UL C 223, 10.9.2005, str. 8 in spletna stran o varnejšem internetu plus: www.europa.eu.int/saferinternet.

3 Prek odprtih telefonskih številk lahko uporabniki prijavijo nezakonite internetne vsebine. Te prijave posredujejo ustreznemu organu (policiji, internetnim ponudnikom ali ustrezni odprti telefonski številki), ki nato ukrepa.

4 Vozlišča za osveščanje izvajajo dejavnosti za povečanje osveščenosti ciljnih skupin (staršev, učiteljev in otrok) ter obsegajo različne kategorije nezakonite, neželene in škodljive vsebine.

5 Na telefonskih številkah za pomoč nudijo usposobljeni delavci (po telefonu ali spletu) individualne pogovore, ki otrokom omogočajo, da izrazijo svojo zaskrbljenost glede nezakonitih in škodljivih internetnih vsebin.

Odziv na razpis je bil izredno velik pri odprtih telefonskih številkah in vozliščih za osveščanje. Obstoječe omrežje odprtih telefonskih številk bo razširjeno na Češko in Slovenijo, ki do sedaj nista imeli odprtih telefonskih številk, vozlišča za osveščanje pa bodo razširjena na Ciper, Luksemburg in Latvijo, ki do sedaj niso imeli vozlišč za osveščanje. Od 16 vozlišč za osveščanje, ki so bila priporočena za financiranje ES, jih bo 10 imelo telefonsko številko za pomoč kot novo storitev.

3.2. Forum za varnejši internet

Forum za varnejši internet je bil ustanovljen v okviru Akcijskega načrta za varnejši internet, da bi zagotovil kontaktno točko za razprave in spodbujal ukrepanje proti nezakoniti, neželeni in škodljivi vsebini. Zagotavlja platformo za doseganje soglasja in posredovanje sklepnih ugotovitev, priporočil, smernic itn. ustreznim nacionalnim in evropskim kanalom. Prav tako se lahko na njem razpravlja o načinih, s katerimi lahko industrija prispeva k preprečevanju nezakonitih vsebin.

Leta 2005 je bila glavna tema, o kateri se je razpravljalo na Forumu za varnejši internet, „Varnost otrok in mobilni telefoni“, ki se je osredotočala na ocenjevanje tveganja, morebitne rešitve in nacionalne kodekse ravnanja[6]. Leta 2006 so se nadaljevali pogovori z mobilnimi omrežnimi operaterji, organizacijami za zaščito otrok, raziskovalci in javnimi oblastmi, njihov cilj pa je bil doseganje sporazuma o najboljših praksah za zaščito otrok in njihovem izvajanju v Evropi.

Junija 2006 se je na forumu razpravljalo o dveh novih tematskih sklopih: otroška uporaba novih medijev in onemogočanje dostopa do slik v zvezi s spolno zlorabo otrok[7].

V prvem tematskem sklopu so bili predstavljeni rezultati nedavne raziskave o varnosti interneta. Komisija je predstavila zlasti rezultate zadnje raziskave Eurobarometer[8], ki se je začela izvajati decembra 2005 na podlagi okvirne pogodbe in je zajela vse države članice EU ter Bolgarijo, Romunijo, Hrvaško in Turčijo, da bi zagotovila primerljive podatke o varnosti interneta po vsej Evropi.

Pred tem so se raziskave izvajale jeseni 2003 v 15 „starih“ državah članicah ter na začetku leta 2004 v 10 „novih“ državah članicah, preden so se te države 1. maja 2004 pridružile Evropski uniji. Novi vprašalnik je temeljil zlasti na raziskavi iz leta 2003/2004, kar je omogočilo primerjanje. Zaradi boljšega razumevanja konteksta (uporaba medijev s strani staršev) in vključevanja novih storitev (mobilnih telefonov, spletnih iger in filtrirnih orodij) so bila zastavljena dodatna vprašanja.

Po podatkih Eurobarometra je 18 % evropskih staršev, ki imajo otroke, stare največ 17 let, navedlo, da je njihov otrok na internetu našel škodljive ali nezakonite vsebine. Čeprav se je stopnja osveščanja v 15 „starih“ držav članicah od prejšnje raziskave bistveno povečala, bi 44 % staršev še vedno želelo biti bolje obveščenih o tem, kako svojega otroka zaščiti pred nezakonito in škodljivo vsebino ter stiki. Glede na odgovore bi te informacije morale nuditi šole (36 %), internetni ponudniki (31 %) in

---

6 http://europa.eu.int/information_society/activities/sip/si_forum/mobile_2005/index_en.htm.

7 http://europa.eu.int/information_society/activities/sip/si_forum/forum_june_2006/index_en.htm.

8 http://europa.eu.int/information_society/activities/sip/docs/eurobarometer/eurobarometer_2005_25_ms.pdf.

mediji (21 %). Priporočila interesnih skupin, ki temeljijo na rezultatih Eurobarometer, so naslednja:

- močneje se je treba osredotočiti na otroke, mlajše od 10 let, ki že pogosto uporabljajo internet in mobilne telefone;
- izboljšati je treba razpoznavnost odprtih telefonskih številk s povečanim sodelovanjem s policijo;
- informacije je treba zagotoviti prek kanalov, ki ustrezajo potrebam staršev in starosti otrok (šole, ponudniki, mediji).

Raziskava je tudi potrdila, da se raba interneta, pričakovanja staršev in stopnja osveščenosti v Evropi še vedno zelo razlikujejo. Evropsko omrežje osveščenosti z nacionalnimi vozlišči se je pri izvajanju prilagojenih lokalnih kampanj izkazalo za zelo primerno.

3.3. Dnevi varnejšega interneta

Dan varnejšega interneta je del svetovnih prizadevanj skupin za večjo osveščenost, katerega cilj je spodbujanje varnejšega interneta za vse uporabnike, zlasti za mlade. Februarja 2005 in 2006 je INSAFE, evropsko omrežje za varni internet, ki je sofinanciran v okviru Programa za varnejši internet, pod okriljem komisarke Viviane Reding organiziral dneve varnejšega interneta, katerih so se udeležile številne organizacije in države iz Evrope ter vsega sveta.

8. februarja 2005 je bil organiziran dan varnejšega interneta, ki se ga je udeležilo 65 organizacij iz 30 držav. Dogodek je vključeval tekmovanje v pripovedovanju zgodb za devet- do šestnajstletnike. Potem ko so bile v 16 državah podeljene nagrade, je bila izdana knjiga z njihovimi zgodbami.

7. februarja 2006 je bil ponovno organiziran dan varnejšega interneta, ki so se ga udeležile številne organizacije (približno 100 organizacij iz 37 držav): nacionalni organi, internetni ponudniki in telekomunikacijski operaterji, industrija, šole, knjižnice in muzeji, organizacije za varni internet in mednarodne organizacije.

Dogodki varnega interneta, kot so svetovni blogaton, kvizi, spletne igre, tekmovanja v pripovedovanju zgodb in okrogle mize, so bili organizirani po vsej Evropi, pa tudi izven meja EU, npr. v Združenih državah, Rusiji, Braziliji, Argentini, Avstraliji in Novi Zelandiji.

Podrobnejše informacije o dogodkih, ki so bili leta 2006 organizirani v okviru dneva varnejšega interneta, so na voljo na spletni strani programa[9].

[9] http://europa.eu.int/information_society/activities/sip/docs/events/si_day_2006_events.pdf.

4. NOVI TRENDI V LETU 2006

Tudi leta 2006 namerava Komisija še naprej izvajati zgornje dejavnosti in izboljšati njihov učinek s:

- konsolidacijo in širjenjem zemljepisne obsežnosti odprtih telefonskih številk in omrežij za povečanje osveščenosti. V obdobju 2003–2004 je bilo v okviru Akcijskega načrta za varnejši internet[10] sofinanciranih 21 odprtih telefonskih številk v 20 državah in 23 vozlišč za osveščanje v 21 državah. Večina od njih bo še naprej delovala v okviru razpisa za zbiranje predlogov za leto 2005. Novi razpis za zbiranje predlogov za leto 2006[11] bo obe omrežji poskušal zajeti v čim večjem zemljepisnem obsegu;

- izboljšanjem tesnega sodelovanja med vsemi interesnimi skupinami pri izvajanju dejavnostih varnejšega interneta. To je bil eden izmed ciljev skupnega letnega srečanja na področju odprtih telefonskih številk in omrežij za osveščanje, ki je potekalo 20. junija 2006 v Luksemburgu, in Foruma za varnejši internet, ki je zasedal 21. junija 2006 in katerega so se udeležili raziskovalci, industrija, organi kazenskega pregona in člani evropskih omrežij;

- nudenjem pomoči evropskim državljanom pri iskanju praktičnih informacij o tem, kako varneje uporabljati internet. Pomoč se bo nudila v okviru dejavnosti vozlišč za osveščanje in s spodbujanjem evropske odprte telefonske linije (Evropska direktna služba)[12];

- povečanjem razpoznavnosti Programa za varnejši internet plus med evropskimi državljani, tako odraslimi kot tudi otroci. Komisija bo poleg kampanj osveščanja, ki jih bodo vodila nacionalna vozlišča za osveščanje, v okviru dneva za varnejši internet organizirala prireditev v Bruslju.

Pri izvajanju programa Varnejši internet plus in načrtovanju prihodnjega programa bo Komisija upoštevala rezultate in priporočila končne ocene Načrta za varnejši internet plus[13]. Prizadevala si bo za poglobitev že doseženega napredka na tem področju, ki je naveden v tej oceni.

---

10 Odločba št. 276/1999/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. januarja 1999 o sprejetju večletnega akcijskega načrta Skupnosti za spodbujanje varnejše uporabe interneta z bojem proti nezakonitim in škodljivim vsebinam v globalnih omrežjih (UL L 33, 6.2.1999, str. 1), kakor je bila spremenjena z Odločbo št. 1151/2003/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. junija 2003 (UL L 162, 1.7.2003).

11 UL C 167, 19.7.2006 in spletna stran Varnejšega interneta plus: http://europa.eu.int/information_society/activities/sip/call/proposals/index_en.htm.

12 http://europa.eu/europedirect and free-number 00800 6 7 8 9 10 11.

13 COM/2006/XXXX, ….

5. FINANČNA PERSPEKTIVA

Potem ko je bil 17. maja 2006 podpisan medinstitucionalni sporazum o novem finančnem okviru, je Komisija predložila „prenovljen paket za programe EU za obdobje 2007–2013“[14], s katerim je spremenila obstoječe in predlagane pravne akte, da je sporazum lahko začel veljati. Znesek, določen v paketu za program Varnejši internet plus za obdobje 2005–2008, znaša 45 milijonov, kar ustreza znesku, določenem v Sklepu.

Znesek, določen v Sklepu o programu, za obdobje od 1. januarja 2007 do 31. decembra 2008 znaša 24,95 milijona EUR in tako ustreza finančni perspektivi za to obdobje, ki se začne z letom 2007.

6. SKLEPNE UGOTOVITVE

Veliko število poročil, ki so jih prejele odprte telefonske številke (samo leta 2005 so jih prejele 534 000), priča o povečani potrebi po storitvi, ki odpravlja nezakonito vsebino.

Dan varnejšega interneta z veliko nacionalno udeležbo in vključenostjo medijev je vedno bolj priznan kot dobra priložnost za izboljšanje komunikacije med interesnimi skupinami in doseganje širše javnosti.

Vozlišča za osveščanje izvajajo vedno bolj ciljne kampanje, s katerimi poskušajo doseči otroke, starše in učitelje, v okviru omrežja pa se vedno pogosteje izmenjujejo najboljše prakse s tega področja.

Da bi nadgradili do sedaj izvedene ukrepe in dosegli popoln učinek programa (npr. povečanje zemljepisne obsežnosti in izboljšanje sodelovanja med interesnimi skupinami) ter izboljšali njegovo razpoznavnost, so potrebna dodatna finančna sredstva.

[14] IP/06/673, 24.5.2006, in MEMO/06/213.